

Nieuws over de joodse gemeente in Paramaribo.

Terug in de tijd, de geschiedenis in het kort.

De oorspronkelijke synagoge Neve Shalom is in 1719 gebouwd door Asjkenazische joden en werd vergroot in 1837. Het houten gebouw is nu de enige synagoge in Paramaribo, de foto genomen met de moskee op de achtergrond, symboliseert op menig folder de bevolkingsmix van Suriname, waar men terecht trots op is. De Bimah en Aron Kodesh is van prachtig hout gemaakt en het zand op de vloer is een herinnering aan de 40 jaar in de woestijn tijdens de exodus in Egypte.

Er waren eerder nog twee synagogen, de in 1735 gebouwde Sefardische Synagoge Zedek v' Shalom , die gebruikt werd totdat in 1999 de Asjkenazi en Sefardische gemeenschap samen gingen. Het interieur van de synagoge en ook zes Thora rollen, zilveren jatten, de banken zijn nu te bezichtigen in het Israel museum. De synagoge zelf is verhuurd aan een ict bedrijf, in het mikwe zit nu een technische dienst en genereert zo inkomsten voor de grote synagoge!

De tweede is nu een ruïne op Jodensavanne de Bracha v' Shalom Synagoge , met recht de oudste synagoge in het land, werd gebouwd in 1685 op een heuvel. Men gaat er vanuit dat de bakstenen meegenomen werden als ballast op de schepen. De sjoel was het grootste gebouw op de nederzetting. Het deed dienst as Beit Knesset en als Beit Din tot in 1865 iedereen naar Paramaribo trok en de nederzetting zijn functie verloor.

13 mei, een dienst op de vrijdagavond

Nadat de synagoge In Paramaribo door Covid twee jaar op slot was komen de diensten langzaam weer op gang. Ik was er op vrijdagavond 13 mei, om 19.00 komt een aantal mensen aangelopen, de meeste kennen elkaar en ik ontmoet een vrouw uit Haarlem, die meestal naar de Uilenburgersjoel gaat en soms naar de PIG op het Mr Vissersplein in Amsterdam. Ze is 2 maanden op vakantie en komt dan graag naar de diensten hier. De deuren worden opgedaan door Naresh, de conciërge, die er al zoveel jaren werkt en naast de synagoge woont. En de dienst begint; Jacques Reeder en Jules Donk zijn de voorgangers. Hij zingt met krachtigs stem de melodieën. We sluiten af in de Mahamat, met eigen gebakken brood, cake, gezelligheid en zegeningen voor Sjabbat.

Ik praat nog wat na met bestuurslid Jules Donk, 'Suriname is echt twee jaar op slot geweest. Er was contact met de leden via whats app en zoom. Het is heel lastig om nu de leden weer naar de sjoel te krijgen. Naast het bieden van gezelligheid hebben we de diensten op vrijdagavond, waarbij iedereen, vrouwen, kinderen en mannen gelden voor de minyan. Er zijn meer vrouwelijke sjoelgangers dan mannen. Toch zijn we nog niet zover dat vrouwen mogen voorgaan, wat ik trouwens prima zou vinden. Het joodse leven moet doorgang hebben, dus dan moet je je aanpassen en meegaan met de tijd. We proberen drie mannen te hebben die de diensten kunnen leiden. Er is geen rabbijn aanwezig. Menno ten Brink van het LJG is onze rabbijn op afstand, maar die hebben we al heel lang niet gezien. Er zijn op het moment vijf mensen die willen toetreden, dat duurt jaren want probeer maar eens een Beit Din te organiseren. De gemeente vergrijsst, van de 80 leden is de helft 60 plus, de gepensioneerde leeftijd in Suriname. Het is een beetje, in het leven hebben ze geen tijd om joods te zijn, bij de dood willen ze er weer graag bijhoren. De begraafplaatsen onderhouden we dan ook goed

Er worden rondleidingen gegeven in de prachtige synagoge maar dat staat nu ook op een laag pitje, omdat er minder toeristen zijn. Kijk volgende week is het Lag B'Omer, maar voor de vier mensen die zich hebben opgegeven kunnen we dat niet organiseren. Vele ouders zeggen tegen hun kinderen ga in het buitenland studeren en probeer daar dan te blijven, dat is een betere toekomst voor je en dan heb je ook meer kans op een joodse partner. Favoriete landen zijn de USA, Israël en Nederland. De toekomst is ongewis, maar er is altijd hoop."

foto en tekst Pauline Prior, dit artikel is mede mogelijk gemaakt door het Steunfonds Freelance Journalisten.